

Infobrochure voor studenten

Haemodialyse

Straat 54

Inhoudsopgave

Inhoud

Waarom deze brochure?	4
Gegevens van de afdeling.....	5
Grondplan van het ziekenhuis	7
Profiel van de afdeling	8
Veel voorkomende pathologieën.....	8
Behandelingen	8
Onderzoeken	8
Kenmerk van patiëntengroep / profiel	8
Verpleegactiviteiten.....	8
Woordverklaring & gebruikte afkortingen.....	11
Organisatie van de afdeling	12
Dagschema	12
Vroegdienst	12
Dagdienst.....	13
Late dienst	14
Diensturen verpleegkundigen	14
Diensturen studenten	14
Kompaz	14
Afdelingsgebonden tips	15
Wij wensen je een zeer aangename en leerrijke stage!	16
Werkpostfiche – risicoanalyse van de afdeling.....	17

Welkom voor je stage in AZ Sint-Lucas!

Waarom deze brochure?

- We willen je zo goed mogelijk informeren zodat je stage optimaal kan verlopen.
- Je vindt in deze brochure veel informatie over de afdeling en de leerkansen die er zijn.
- AZ St-Lucas kan jou heel wat mogelijkheden bieden. Met 825 bedden, meer dan 2300 medewerkers en zo'n 70.000 opnames per jaar behoren we tot één van de grootste ziekenhuizen van Vlaanderen.
- Neem zeker de specifieke info voor studenten [op onze website](#) door! Daar vind je heel wat leermomenten terug. Grijp deze kansen dan ook met beide handen, dus vraag gerust om eens een onderzoek bij te mogen wonen, een techniek uit te voeren... Jouw interesse en enthousiasme spelen alleen maar in je voordeel!

Heb je nog vragen na het lezen van deze brochure? Stel ze gerust aan je mentor, dienstverantwoordelijke of de begeleidingsverpleegkundige.

We wensen je alvast een fijne en zeer leerrijke stage toe.

Christine Van der Hoogerstraete

Els Vanblaere

Inge Neiryck

Directeur personeel en organisatie

Verpleegkundig en paramedisch directeur

Begeleidingsverpleegkundige

Gegevens van de afdeling

Het Centrum voor nier vervangende therapie (dialyse)

- Vind je op straat 54 en als student mag je u aanmelden op straat 69.

Je kan deze afdeling **contacteren** via:

- ☎ 09/224.65.58
- E-mail :
Ingrid.varendonck@azstlucas.be
dialyse.dagverantwoordelijke@azstlucas.be

Volgende **artsen** zijn er werkzaam:

- Nefrologen :
Zie op website www.azstlucas.be → zorgaanbod → medisch aanbod

Het **team van de afdeling** bestaat uit:

- Dienstverantwoordelijke: Ingrid Varendonck
- Adjuncten : Hilde Schepens, Nancy De Tier ,Mieke Dermaux : doen de organisatie van de dag en ondersteunen de verpleegkundigen in de dialysezalen.
- Stagementoren: Ria Verschaeve, Nele Van Nuffel, Ann Dossche en Pieters Quicenda
Deze mensen zullen aandacht geven aan de leerdoelen van de studenten en hun begeleiden gedurende de stageperiodes
- Verpleegkundigen : doen de dialysebehandelingen in teamverband in de verschillende dialysezalen.
- Medewerkers secretariaat nierziekten
voeren de taken uit specifiek voor een secretariaat maar regelen eveneens het extra vervoer van de dialysepatiënten, de administratie rond de vakantiedialyse, ...
De verpleegkundigen aan het secretariaat voeren de predialyse gesprekken, leiden de peritoneaal en de huishemodialyse patiënten op., ...
- Diëtisten: geven advies rond het dieet en nemen deel aan de predialyse gesprekken en het multidisciplinair overleg
- Sociaal assistentes: nemen deel aan de predialyse gesprekken, doen huisbezoeken, bieden hulp aan de patiënt i.v.m. sociale items als ook bij administratieve taken
- Logistieke assistenten voeren ondersteunende taken uit zoals:
  - Onthaal patiënten
  - Hulp bij de voorbereiding van de dialysetoestellen
  - Begeleiding en vervoer van patiënten naar consultaties
  - Koffie en soep bedeling in de dialysezalen
  - Bestelling materiaal enz.
- Schoonmaak

Infobrochure Hemodialyse

- Medewerkers medische Technologie: staan in voor het technisch deel van de afdeling zoals onderhoud en herstelling van de dialysetoestellen, de waterinstallatie, enz.

Het **volledige team** helpt je uiteraard graag met al je praktische vragen!

Grondplan van het ziekenhuis

Stratenplan Sint-Lucas

Profiel van de afdeling

Veel voorkomende pathologieën

- Patiënt met nierziekten
- Patiënt met acute nierinsufficiëntie
- Patiënt met chronische nierinsufficiëntie

Behandelingen

- Medicamenteuze behandeling – dieet
- Haemodialyse behandeling
- Peritoneale dialyse

Onderzoeken

- RX thorax
- Cardiologisch onderzoek – ECG
- 24 uren RR-meting
- Acces-flow meting
- Fistulografie
- Bloedonderzoeken
- Onderzoeken afhankelijk van de pathologie van de patiënt.

Graag een onderzoek bijwonen, vraag het gerust.

Kenmerk van patiëntengroep / profiel

Een aantal patiënten doen aan zelfzorg, de meeste dialysepatiënten hebben meer zorgen nodig en zijn hulpbehoevend.

De gemiddelde leeftijd van de patiënt met terminale nierinsufficiëntie wordt hoger. Dikwijls is er bijkomend lijden, zoals diabetes, hartfalen, vaatlijden enz..

Verpleegactiviteiten

- **Basiszorgen**
  - o Medicatie toedienen
  - o De student
    - kan een I.M. inspuiting toedienen
    - kan insuline toedienen met insulinepen – huidplooi techniek
    - kan medicatie S.C. toedienen – inspuittechniek
    - kan medicatie per os toedienen
  - o Omschrijven van verpleegkundige problemen, actie plannen en evalueren
  - o Observeren op psychisch, fysisch en sociaal vlak
  - o Anamnese medische problemen voor dialyse
  - o Theoretische kennis projecteren op het werkveld en uitdiepen aan de hand van de anamnese
- **Specifieke aandachtspunten voor de afdeling**
  - Kennismaking met nefrologen
  - Samenwerking met collega-verpleegkundigen: inzicht in TEAMwerk
  - Kennismaking met de verschillende behandelingsvormen

- Chronische NI: haemodialyse en peritoneale dialyse
- Acute NI: CVVH op IZ
- Kan basisprincipes toepassen: hygiëne en steriliteit, veiligheid, beleving van de patiënt, comfort, zelfzorg en inspraak, ergonomie, economie en ecologie
- Inzicht in de infectiepreventie maatregelen van de afdeling
- Kennismaking met de werking v/d technische apparatuur: dialysemonitor, waterbehandeling, infuuspompen, vaatacces monitoring
- Kennismaking met de specifieke dialysematerialen
- Helpt mee met de opbouw en observatie van de dialysemonitor
- Kennis verwerven over de principes van dialyse
- Kennis verwerven over het profiel van een dialysepatiënt :
  - Pathologie
  - Vaatacces
  - Dieetproblematiek (aandacht voor vochtbeperkingen belang hier van)
  - Medicatie
  - Psycho - sociale problematiek
- Helpt mee bij het observeren, controleren en interpreteren van de vitale functies voor, tijdens en na de behandeling
- Helpt mee bij de evaluatie en rapportage van de dialysebehandeling
- Verwerft inzicht in de organisatie op de haemodialyse afdeling
- Neemt deel aan het dagelijks overdrachtsmoment
- Werkt mee aan het voorkomen en behandelen van complicaties die zich kunnen voordoen voor, tijdens en na de behandeling, bv :
  - Hypotensie(bv toedienen van bolus en/of zuurstof)
  - Bloeding
  - Spierkrampen
  - Hartritmestoornissen
  - Koorts
  - Reanimatie
- Kennismaking met het verpleegdossier - computerprogramma Nephroflow
- Kennismaking met de klinische procedures specifiek voor de afdeling o.a. :
  - Afname haemoculturen
  - Bloedtransfusie tijdens dialyse
  - Verbandwissel bij permanente en acute
  - Wondzorg bij AV-fistel
  - Heparine-vrije dialyse (Evodial)
- Inzicht verwerven in de medicatie, specifiek voor dialysepatiënten
- Inzicht verwerven in de sociale rol van de dialyseverpleegkundige
  - Empathisch vermogen
  - Contact met familie en andere hulpverleners via communicatiemap
  - Zorgt voor het recreatief bezig zijn van de patiënt
- Inzicht verwerven in de educatieve rol van de dialyseverpleegkundige
  - Hygiëne
  - Medicatie
  - Dieet

Met opmerkingen [VI1]: heparine- vrije dialyse als nieuw item vermeld

- Samenwerking met diëtiste: dieeteducatie
- Samenwerking met sociaal assistente: signaalfunctie
- Samenwerking met de medewerker medische technologie: melden van technische problemen.
- Bijwonen van ingrepen en onderzoeken specifiek voor de nefrologische patiënt :
  - Echo fistel, meevolgen met verpleegkundige of dokter
  - Routine onderzoeken op dialyse : Transonic meting, ECG, 24 uurs bloeddrukmeting,
  - Nierbiopsie
  - Fistulografie
  - Aanleggen van vaataccesses
  - Plaatsen van PD-katheter
- Beschikbare infobrochures
  - Predialyse
  - Hemodialyse
  - Peritoneale dialyse
  - Transplantatie
  - Nierbiopsie
  - Wegwijs in de bloedsuitslagen
  - Dialyse vaattoegang
  - Vaccinaties
  - Dieetbrochure
  - Sociale dienst nierziekten
  - Vakantiebrochure voor dialysepatiënten

Woordverklaring & gebruikte afkortingen

NI	nierinsufficiëntie
KN	kunstnier
CAPD	chronische ambulante peritoneaal dialyse
AV fistel	arterieel-veneuze fistel
CVA	cerebro-vasculair accident
CVVH	Continue venoveneuze hemofiltratie

Met opmerkingen [VI2]: peritoniaal aangepast naar peritoneaal

Organisatie van de afdeling

Dagschema

Vroegdienst

6.30 u – 7.15 u	Vorbereiding van de dialysemonitor. Meevolgen bij overdracht : doornemen van dossier van de toegewezen patiënten.
7.15 u – 8.30 u	Onthaal van de patiënten Starten van de dialysebehandeling van de ochtendshift
8.30 u – 11.00 u	Observatie en opvolging van de behandeling Uitvoeren van de nodige zorgen: bv. wondzorg Zaalronde met de nefroloog Contact met familie, sociale dienst, diëtiste, regelen van consultaties, vervoer, enz. .... Administratieve taken: o.a. bestelling medicatie Bijsturen van de dialyseschema's Overdrachtmoment naar de dagdiensten
11.00 u – 11.30 u	Pauze
11.30 u – 14.30 u	Beëindigen van de behandeling van de patiënten van de ochtendshift Reinigen en opnieuw opbouwen van de dialysemonitor Rapportage in elektronisch dialysedossier Nephroflow en bij opgenomen patiënten in EPD.
14.30 u – 14.42 u	Overdracht naar de dagdiensten

Dagdienst

10.25 u – 11.00 u	Overdrachtmoment met de vroegdiensten
11.00 u – 11.30 u	Observatie patiënten
11.30 u – 13.30 u	Beëindigen van de behandeling van de patiënten van de ochtendshift Reinigen en opnieuw opbouwen van de dialysemonitor Onthaal van de patiënten Starten van de dialysebehandeling van de middagshift
13.30 u – 14.15 u	Pauze
14.30 u – 14.42 u	Overdrachtmoment met de vroegdiensten
14.42 u – 16.30 u	Observatie en opvolging van de behandeling Uitvoeren van de nodige zorgen: bv wondzorg; katheterzorg.... Mee toeren met de nefroloog Contact met familie, sociale dienst, diëtiste, regelen van consultaties, vervoer enz. .... Administratieve taken
16.30 u – 18.57 u	Beëindigen van de behandeling van de patiënten van de middagshift Reinigen en opnieuw opbouwen van de dialysemonitor Orde in de behandelingszalen Dialysezaal klaarmaken voor volgende dag Rapportage in elektronisch dialysedossier Nephroflow en bij opgenomen patiënten in EPD.

Late dienst

13.42 u – 14.42 u	Hulp in de zalen waar nodig is
14.42 u – 21.27 u	Verantwoordelijk voor onregelmatige activiteiten <ul style="list-style-type: none"> • dialyse op IZ • dialyse in isolatie • werken aan referentietaken • peritoneale dialyse Dialysemateriaal voorbereiden voor volgende dag Begeleiden van de patiënten na dialyse Orde in de dialysezalen Administratieve taken

Diensturen verpleegkundigen

Vroegdienst: 06u30 tot 14u42 (30 min pauze)

Dagdienst: 10u15 tot 18u42 (45min pauze).

Late dienst: 13u45 tot 21u27 (geen pauze)

Diensturen studenten

Studenten die stage lopen volgen steeds de uren van de afdeling.

Dit betekent dat ze iedere shift 7u42 stagelopen.

Laat dagelijks je urenlijst aftekenen door de verantwoordelijke.

Als je naar de introductie komt de eerste stagedag, breng je ook je urenlijst mee en laat je deze door de begeleidingsverpleegkundige aftekenen.

Kompaz

Op deze afdeling in AZ Sint-Lucas werkt men ook met het elektronisch verpleegkundig dossier Kompaz.

Afdelingsgebonden tips

- Kom goed voorbereid naar de stage (infobrochures, cursussen, doelstellingen)
- Lees de infobrochure voor aanvang van de stage
- Herbekijk de specifieke anatomie en fysiologie van de nier
- Formuleer heel duidelijk je doelstellingen voor deze stage
- Goede en gepaste omgangsvorm; hoffelijkheid, verzorgd voorkomen, verzorgde taal
- Van de student verwachten we
  - o Nakomen van afspraken
  - o Vermogen van degelijk observeren en rapporteren
  - o Aanpassingsvermogen
  - o Doorzettingsvermogen
  - o Verantwoordelijkheid
  - o Engagement: begaan zijn met de zorg om patiënten en met eigen leerproces
  - o Leergierigheid: vragen stellen
  - o Positief kritische ingesteldheid
  - o Geen handelingen stellen waartoe men nog niet bevoegd is!
  - o Geen handelingen stellen waarvan je niet zeker bent, of je je niet zeker van voelt
  - o Open en eerlijke communicatie met verpleegkundigen
  - o Respect voor patiënten, aandacht voor privacy, respecteren van het beroepsgeheim
  - o Draag schoeisel dat gesloten is thv van de tenen
  - o Voorzie een muntstuk voor je locker op dialyse zelf

Wij wensen je een zeer aangename en leerrijke stage!

Werkpostfiche – risicoanalyse van de afdeling

vzw AZ Sint-Lucas

Sint-Lucas
Groenebriel 1
9000 Gent
Tel. 09/224 61 11
Fax 09/224 61 10
info@azstlucas.be

WERKPOSTFICHE STAGIAIRS
in uitvoering van het KB van 21/09/04 betreffende de bescherming van stagiairs

Onderneming : AZ Sint-Lucas
Werkposten : Verpleegafdeling Dialyse straat 54 Typefunctie : Verpleegkundige
Opleiding : Bachelor in verpleegkunde / HBO5 verpleegkunde

LUIK A

Beschrijving van de werkzaamheden :
- Waar : Verpleegafdeling Dialyse straat 54
- Welke machine, transportmiddel, producten : .....
- Taken : Verpleegkundige taken
Resultaat risico-evaluatie⁽¹⁾ :
- Risico's : Risico biologische agentia groep 2 : TBC + bloedoverdraagbare infectieziekten, dragen van lasten, contact met voeding
- Genomen preventiemaatregelen : Vaccinaties, standaardvoorzorgsmaatregelen
- Specifieke instructies, opleiding : standaardvoorzorgsmaatregelen beheersen, hef- en tiltechnieken

LUIK B

<p>Risico's en hinder⁽²⁾</p> <p>☐ val ☐ op de begane grond ☐ van hoger gelegen vlak</p> <p>☒ prikwonden/snijwonden ☐ lawaai ☐ verbrijzelingen ☐ trillingen ☐ rondvliegende scherven ☐ warmte ☐ brandwonden ☐ koude ☐ elektrische risico's ☐ vochtigheid</p> <p>☐ val van voorwerpen ☐ chemische hinder ☐ geïsoleerd werk ☐ spatten ☐ andere ..... ☐ stof ..... ☐ gassen, dampen</p>	<p>Verplicht medisch toezicht⁽³⁾</p> <p>☒ risico beroepsziekten : ☒ fysisch..... ☐ chemisch..... ☒ biologisch..... ☐ longaandoening..... ☐ huidandoening.....</p> <p>☐ veiligheidsfunctie? : .....</p> <p>☒ contact met voedingswaren ☐ gebruik van beeldschermen⁽⁴⁾ ☒ manueel hanteren van lasten (met gevaar voor rugletsel) ☒ metingen/test : ☐ tetanus ☒ tuberculoses ☒ hepatitis B ☐ andere : .....</p> <p>☐ ioniserende stralingen ☒ noodzakelijke maatregelen bij zwangerschap en borstvoeding. Conform risicolijst AZSL aard v/h gericht onderzoek..... Periodiciteit 1 x geldig voor de volledige opleiding</p>
--	--

Welke werkdij/persoonlijke beschermingsmiddelen worden gedragen ? (verantwoordelijkheid gebruiker)

broekpak/schort/andere : broekpak of schort ademhalingsbescherming (type) : .....

veiligheidsschoenen (type) : ..... oorkap/oorpropjes (type) : .....

handschoenen (type) : PVC of Latex helm/kapje (type) : .....

bril/scherm (type) : bij risico op bloedspatten andere : .....

Voor de onderneming : naam en handtekening Ondergetekende werd geïnformeerd over de in te nemen werkpost.

Datum : _____ Datum : _____

⁽¹⁾ indien het een arbeidspost zonder specifieke gezondheids-en veiligheidsrisico's betreft, dient de tabel "Risico's en hinder" niet aangevuld te worden
⁽²⁾ geeft de specifieke kenmerken van de arbeidspostanalyse
⁽³⁾ aand van de blootstelling zoals voorzien in de inventaris opgemaakt in uitvoering van ARAB art.124 & 1b en meegedeeld aan de arbeidsgeneesheer
⁽⁴⁾ gebruik van beeldschermen gedurende een aanzienlijke deel van de normale werkdij (groupe, dan 4 uur) in functie van wat bij de gebruiker geldt
⁽⁵⁾ algemene opmerking : de werkpostfiche is vooraf ter advies voorgelegd aan de diensten van preventie en bescherming op het werk en het comité